

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING AHOLINI DAROMADLARINI OSHIRISHDA FOND BOZORINI O'RNI

Nusratullayev Burxonjon Baxromjon o'g'li

Qo'qon universitet magistranti

ORCID: 0009-0009-5058-2604

Mail: Burxonjon505@gmail.com

Tel: +998 99 005 33 43

MAQOLA HAQIDA	ANNOTATSIYA
<p>Qabul qilindi: 24-dekabr 2024-yil Tasdiqlandi: 26-dekabr 2024-yil Jurnal soni: 13 Maqola raqami: 31 DOI: https://doi.org/10.54613/ku.v13i.1041</p> <p>KALIT SO'ZLAR/ КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА/ KEYWORDS</p> <p>fond bozori; iqtisodiy o'sish; boylik yaratish; investitsiya imkoniyatlari; moliyaviy savodxonlik; kapital bozorlari; dividend daromadi; portfelni diversifikatsiya qilish; jamg'arma va investitsiyalar; xatarlarni boshqarish; iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirish; uy xo'jaliklari daromadi.</p>	<p>Qimmatli qog'ozlar bozori iqtisodiy o'sishni ta'minlash va individual daromadlarni oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Investitsiyalar va kapitalni to'plash uchun platformani taqdim etish orqali u shaxslarga boylik yaratishda ishtirok etish imkoniyatini yaratadi. Qimmatli qog'ozlar bozori investorlarni kengaytirish uchun mablag' izlayotgan korxonalar bilan bog'lash orqali resurslarni samarali taqsimlashga yordam beradi, bu esa iqtisodiy rivojlanish va ish o'rinlarini yaratishga olib keladi. Bundan tashqari, fond bozoriga investitsiyalar jismoniy shaxslar uchun daromad oqimlarini diversifikatsiya qilish, uzoq muddatli boylik yaratish va inflyatsiyadan himoya qilish uchun ishonchli yo'l bo'lib xizmat qiladi. Moliyaviy savodxonlikning oshishi va birja savdo maydonchalariga kirish imkoniyati yanada demokratlashtirilgan ishtirokga ega bo'lib, hatto kichik investorlarga ham foyda olish imkonini beradi. Daromadlarning o'sishi potentsiali muhim bo'lsa-da, bozorning o'zgaruvchanligi, spekulativ savdo va investitsiya strategiyalari to'g'risida bilimlarning yetishmasligi kabi xavflarni boshqarish kerak. Siyosatchilar va moliya institutlari bozor barqarorligini ta'minlash va investorlar manfaatlarini himoya qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu mavhum fond bozorining shaxslarni moliyaviy jihatdan kuchaytirish va makroiqtisodiy taraqqiyotga erishish uchun ikki tomonlama potentsialini ta'kidlab, inklyuziv, shaffof va yaxshi tartibga solinadigan bozor ekotizimiga ehtiyoj borligini ta'kidlaydi.</p>

Kirish. Qimmatli qog'ozlar bozori jismoniy shaxslar va muassasalar uchun o'z jamg'armalarini investitsiya qilish imkoniyatini beradi. Vaqt o'tishi bilan bu boylik paydo bo'lishiga olib kelishi mumkin, chunki investitsiyalar dividendlar, kapital daromadlari va aralash daromadlar orqali o'sadi. Qimmatli qog'ozlar bozorida ishtirok etish orqali jismoniy shaxslar daromad manbalarini ish haqi va ish haqidan tashqari diversifikatsiya qilishlari mumkin. Rivojlanayotgan fond bozori korxonalarini kengaytirish uchun kapitalni jalb qilishda qo'llab-quvvatlaydi. Bu ish o'rinlarini yaratishga va bir martalik daromadlarning oshishiga olib keladi. Qimmatli qog'ozlar bozoriga investitsiyalar bilvosita innovatsiyalar va samaradorlikni oshirish orqali keng aholiga foyda keltiradi. So'nggi yillarda raqamli platformalar fond bozorlarini kundalik shaxslar uchun yanada qulayroq qildi. Investitsiyalarni demokratlashtirish ko'proq odamlarga o'z boyliklarini ko'paytirishga imkon beradi, vaqt o'tishi bilan daromadlar tengligini yaxshilaydi. Qimmatli qog'ozlar bozori tejashni bo'sh qolishiga yo'l qo'ymaslik o'rniga, samarali iqtisodiy faoliyatga yo'naltirish mexanizmi bo'lib xizmat qiladi. Bu investorlar uchun ham, keng iqtisodiyot uchun ham yuqori daromad traektoriyasini qo'llab-quvvatlaydi.

Qimmatli qog'ozlar bozorining rolini muhokama qilish ko'proq moliyaviy savodxonlik zarurligini ta'kidlaydi. Jamiyatni investitsiyalar bo'yicha o'qitish ularga ongli qarorlar qabul qilish va moliyaviy farovonligini oshirish imkonini beradi. An'anaviy ish xavfsizligi pasayib borayotgan dunyoda fond bozori imkoniyatlarini tushunish va ulardan foydalanish shaxsiy daromadlarning o'sishi uchun tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Texnologiyalar va globallashtirish yuksalishi moliyaviy bozorlarni o'zgartirib, ularni individual va milliy iqtisodiy strategiyalarning markaziga aylantirdi.

Hozirda mamlakat prezidenti ham ushbu sohani rivojlantirish uchun bir qancha chora tadbirlar ko'rishmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Fond bozorini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2012 yil 19 martdagi Pq-1727-son Qarorini amalga oshirish chora-tadbirlari haqida qaror ishlab chiqilgan¹. Ushbu qarorga muvofiq:

Qimmatli qog'ozlar bozorini shakllantirish, rivojlantirish, tartibga solish, nazorat qilish va korporativ boshqaruv sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshirish.

Qimmatli qog'ozlar amaliyoti bilan shug'ullanuvchi investorlar hamda qimmatli qog'ozlar egalarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilinishini ta'minlash;

Qimmatli qog'ozlar bozori, aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risidagi qonun hujjatlariga rioya qilinishini nazorat qilish

Qimmatli qog'ozlar savdosining tashkilotchilari va qimmatli qog'ozlar bozoridagi professional ishtirokchilarning faoliyatini, shuningdek, bukmekerklik va lotereyalarni tashkil etish faoliyatini tartibga solish.

Kapitalbozorini rivojlantirish va tartibga solish masalalari bo'yicha xorijiy va xalqaro institutlar bilan samarali hamkorlik qilish.

Adabiyotlar tahlili. Adabiyotlar tahlilida mavzu bo'yicha nazariy, amaliy adabiyotlarni tahlil qilish asosida mahalliy va xorijiy olim va tadqiqotchilarning ishlari, fikrlari va xulosalarini ko'rib chiqildi. Ushbu loyiha ishi doirasida bir necha olimlar o'z fikrlarini yuritishgan. Jumladan, Najeb M.H. Masoud (2013), Faol xususiyatlar bozor kapitallashuvi nisbati bo'yicha qimmatli qog'ozlar bozori hajmi, aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot, bozor likvidligi va savdo qiymati, aylanma bo'yicha faollik bilan bog'liq ijobiy ahamiyatga ega va keyinchalik o'sish bilan ijobiy ahamiyatga ega, ya'ni bozor o'zgaruvchanligi. aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulotning real o'sishi bilan salbiy va ahamiyatsiz darajada bog'langan. Sifat ko'rsatkichlari institutsional rivojlanishning yo'qligi, xorijiy portfellarga ochiqlik cheklolari va moliyaviy ma'lumotlarning oshkor etilishi kabi elementlarni o'z ichiga oladi².

M.A.Touny (2012), fikriga ko'ra Fond bozori rivojlanishi iqtisodiy o'sishni kuchaytirishi mumkinligi haqidagi qarashlarni qo'llab-quvvatlaydi va rivojlanayotgan mamlakatlardagi fond bozorlarining o'zgaruvchan tabiati va chayqovchilik iqtisodiy o'sishni sekinlashtirishi mumkinligi haqidagi skeptiklarning nuqtai nazariga qarshi turadi. Boshqa tomondan, teskari yo'nalishdagi modellar natijalari iqtisodiy o'sish fond bozorining rivojlanish ko'rsatkichlariga ijobiy va statistik jihatdan muhim ta'sir ko'rsatadi³.

M.Kaustia, A.Conlin, N.Luotonen (2023), Mamlakatlar va taqqoslanadigan boylikka ega bo'lgan odamlar o'rtasidagi aksiyalarga moyillikdagi farqlar iqtisodiy yoki madaniy institutlar bilan bog'liq

¹ <https://lex.uz/docs/-2013889> O'zbekiston Respublikasi rasmiy konstitutsiya veb sayti asosida.
² International Journal of Economics and Financial Issues Vol. 3, No. 4, 2013, pp.788-798

³ Arab Journal of Administration, Arab Administrative Development Organization, Volume 32, No. 1, June 2012, pp: 177-197

mamlakat omillari muhimligini ko'rsatadi. Shaxsiy darajada, boylik daromad va ta'lim juda ta'sir qiladi⁴.

Oddiy nazariy va empirik adabiyot doirasi nuqtai nazaridan ishlash va iqtisodiy o'sish. Tadqiqotchilar fond bozorlarining iqtisodiy o'sish jarayonlarida muhim rol o'ynashi to'g'risida quyidagi funktsiyalarni bajarish orqali turli xil fikrlarga ega: likvidlikni yaxshilash, kapitalni jamlash va safarbar qilish, menejerlarni kuzatish va korporativ nazoratni amalga oshirish, risklarni birlashtirish va xizmatlarni taqsimlash, shu jumladan investitsiya darajasini. Rivojlanayotgan nazariy adabiyotlarda qimmatli qog'ozlar bozorining iqtisodiy o'sish bilan hal qiluvchi bog'liqligi ta'kidlanadi. Najeb M.H. Masoud (2013) Natijalar qisqa muddatda ham, uzoq muddatda ham samarali fond bozorlari va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi ijobiy munosabatni ko'rsatadi va fond bozori rivojlanishining investitsiyalarga ta'siri orqali bilvosita uzatish mexanizmi haqida dalillar mavjud. Ular iqtisodiy o'sishni kuchaytiruvchi xizmat ko'rsatish sifatida ko'riladi. Natijalar nazariy va empirik bashoratlarga mos keladi⁵.

O'zbekistondagi bir qancha tadqiqotchilar ham fond bozorini rivojlantirish haqida o'z fikrlarini yuritishgan. A.A.Nurmuxamedov, B.I.Nurmuxamedova. Fond bozorining rivojlanishi bevosita iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish siyosatiga bog'liq, ammo rivojlanayotgan mamlakatlar har doim ham to'g'ri va malakali siyosat olib boravermaydi. Zamonaviy sharoitda mamlakatning iqtisodiy o'sishi ushbu iqtisodiyot tovar va moliya bozorlarining jahon bozorlariga dinamik ravishda integratsiyalashuviga bevosita bog'liq bo'lib, bu o'z navbatida bozorlarni erkinlashtirishni talab etadi. Biroq moliya sektorini erkinlashtirish bozor riski (tavakkalchiligi) ko'lamini hisobga olgan holda mutanosib ketma-ketlikda amalga oshirilishi kerak⁶.

Hozirgi jadal ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar sharoitida O'zbekistonda qimmatli qog'ozlarning ikkilamchi bozorini to'la ishga tushirish, fond birjasida aksiyalar qiymatini muntazam e'lon qilib borish, aholida aksiyalar sotib olishga ishtiyoq va intilishni oshirish, aksiyalarni haqiqiy qimmatli qog'ozga aylantirish hamda muhim daromad manbai bo'lishi ta'minlanmaganligi, fond bozori infratuzilmasi faoliyati samarali yo'lga qo'yilmaganligi fond bozorining rivojlanishiga to'siqlik qilmoqda. Shunga ko'ra, "yurtimizda fond bozori, fond birjasini yanada rivojlantirish uchun qimmatli qog'ozlar bozorini muvofiqlashtirish va rivojlantirishini tubdan qayta tashkil etish lozim, Sh.N.Sultonov⁷.

Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shundan dalolat beradiki, samarali faoliyat ko'rsatuvchi fond bozori iqtisodiy o'sish sur'atlariga ijobiy ta'sir ko'rsatadigan omillardan biridir. Rivojlangan fond bozori korxonalariga katta hajmdagi sarmoya talab qiluvchi loyihalarni moliyalashtirishda risklarni munosib baholash va diversifikatsiyalash, mablag'larni samarali jalb qilish imkonini beradi. Bundan tashqari, fond bozori iqtisodiy tendentsiyalarning indikatorini bo'lib xizmat qilishi mumkin, bu esa manfaatdor tomonlarga (shu jumladan, hukumatga) o'zining harakatlar strategiyasini ishlab chiqish va samarali amalga oshirilishiga imkon beradi, L.T.Saidov⁸.

Qaysi bir rivojlangan mamlakatlar-ning iqtisodiy taraqqiyotiga razm solmaylik, kapital bozorining shiddat bilan o'sib borayotgani, investitsiya oqimining barqaror ekanligiga guvoh bo'lamiz. Fond bozori iqtisodiyotda muhim vazifalarni bajaradi, ya'ni jamg'armalarni investitsiyaga transfer-matsiya qilib, moliyaviy-investitsion resurslarni iqtisodiyotning istiqbolli sohalariga samarali taqsimlash va qayta taqsimlash, davlat qarzigina xizmat qilish, ishlab chiqarish vositalariga egalik huquqini qayta taqsimlash, biznesni rivojlantirish va qo'shimcha ish o'rinarini yaratish, vaqtinchalik bo'sh bo'lgan moliyaviy resurslarni iqtisodiy taraqqiyot maqsadlariga yo'naltirishga xizmat qiladi, D.D.Rahmatullayev⁹.

Qimmatli qog'ozlar bozori zamonaviy bozor iqtisodiyotining ajralmas qismi bo'lib, erkin moliyaviy resurslarga ega bo'lgan investorlar va investitsiyalarga muhtoj emitentlar manfaatlarini uzviy bog'lash imkonini beradi. Ushbu maqolada respublika fond bozorining asosiy shartlari, faoliyat ko'rsatish mexanizmi, kapital bozorini rivojlantirishdagi muammolar, O'zbekistonda ushbu sohaning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatgan omillar ko'rib chiqiladi, Sh.G'.Qudratov

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu tadqiqotda loyiha ishining metodologiyasini shakllantirishda bir necha usul va metodlardan foydalanilgan. Dastlab ikkilamchi ma'lumotlar bazasidan foydalanilgan. Jumladan, taqqoslama tahlil va statistik tahlil usulidan foydalandik. Dastlab tahlil uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni Nyu-york Fond bozori rasmiy veb sahifasi nyse.com dan va O'zbekiston Respublikasining Fond bozorlari uzse.uz rasmiy portalidan ma'lumotlarga oid bo'lgan 7 yillik, ya'ni 2016-2022 yil panel ma'lumotlarni o'z ichiga oladi. Ushbu statistik ma'lumotlar jadvallar, sxemalar va turli xil diagrammalardan iborat bo'lib loyiha ishining maqsad va vazifalariga erishishga yordam beradi.

1-jadval. Ma'lumotlar manbai

Yillar	Fond bozorlari mlrd so'm	Ishsizlik darajasi	Aholi umumiy daromadlari
2016	324.6	5.16	197962.4
2017	298.6	5.83	236893.1
2018	687.3	5.856	300842.7
2019	437.5	5.861	365735.6
2020	504.3	5.29	414968.7
2021	1260.5	6.017	519181.4
2022	1354.1	6.006	634797

Taqdim etilgan ma'lumotlar asosida fond bozori va aholi daromadlari o'rtasidagi munosabatni tahlil qilish uchun biz asosiy tendentsiyalar va tushunchalarni aniqlashimiz mumkin.

Qimmatli qog'ozlar bozorining umumiy qiymati sezilarli darajada oshdi masalan, 2016 yilda 324,6 milliard so'mdan 2022 yilga kelib esa 1354,1 milliard so'mga yetdi. Ushbu sezilarli o'sish kengayib borayotgan kapital bozorini aks ettiradi va bu korxonalar iqtisodiy rivojlanishga yordam beradigan moliyalashtirishdan yaxshiroq foydalanganligini ko'rsatadi.

Aholining umumiy daromadi ham sezilarli darajada ta'siri ko'rsatdi, 2016-yilda 197,962,4 million so'mdan 2022-yilga kelib 634,797 milliard so'mni tashkil etdi. Qimmatli qog'ozlar bozori qiymati va aholi daromadlarining parallel o'sishi ijobiy munosabatlarni ko'rsatadi, bu yerda fond bozorining o'sishi umumiy daromadni oshiradigan iqtisodiy faoliyatga yordam beradi.

Ishsizlik darajasi biroz tebranishlar qayd etildi.

2016-yilda: 5.16%

2022-yilda: 6.006%

⁴ What drives stock market participation? The role of institutional, traditional, and behavioral factors (2023) Journal of Banking & Finance Volume 148, March 2023, 106743

⁵ Najeb M.H. Masoud (2013) The Impact of Stock Market Performance upon Economic Growth, International Journal of Economics and Financial Issues, Vol. 3, No. 4, 2013, pp.788-798 ISSN: 2146-4138.

⁶ Fond bozori rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari va iqtisodiy o'sish bilan bog'liqligi (2023) "Science and Education" Scientific Journal / Impact Factor 3.848 March 2023 / Volume 4 Issue 3

⁷ Fond bozorini rivojlantirish orqali iqtisodiy taraqqiyotga erishish yo'llari (2023) "Science and Education" Scientific Journal / Impact Factor 3.848 May 2023 / Volume 4 Issue 5

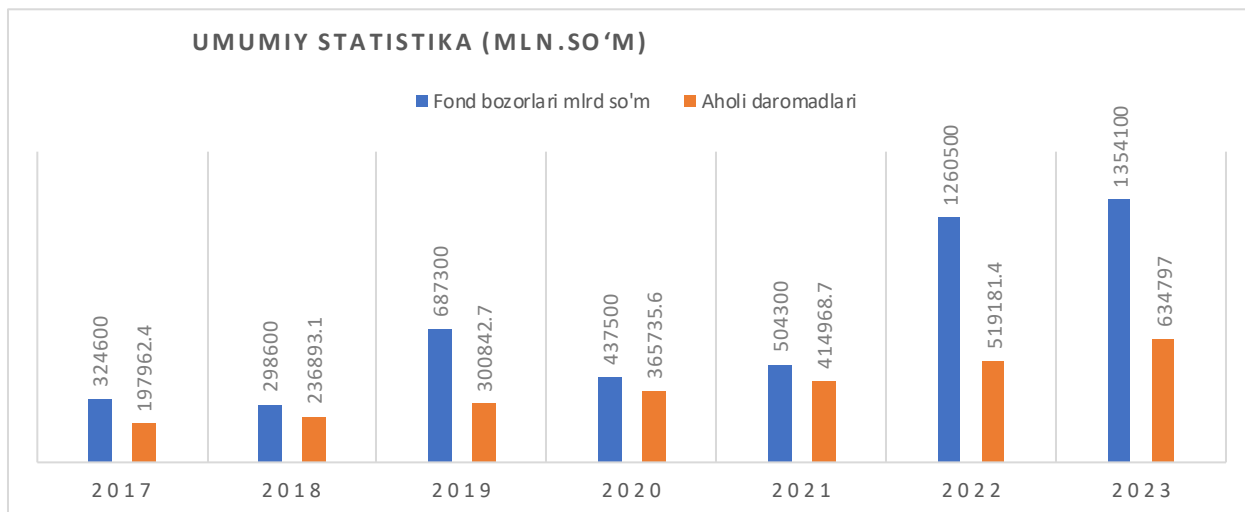
⁸ Fond bozori rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari va iqtisodiy o'sish bilan bog'liqligi (2023) iqtisodiy taraqqiyot va tahlil ilmiy elektron jurnal ISON -MAY, 2023 64-69-sahifalar

⁹ Mamlakatimizda fond bozorini takomillashtirish va uning investitsiyalarni jalb qilishdagi rolini oshirish imkoniyatlari (2023) innovatsion tadqiqotlar akademiyasi.

Qimmatli qog'ozlar bozori va aholi daromadlarining o'sishiga qaramay, ishsizlik biroz oshdi, bu fond bozori kengayishining foydasi to'g'ridan-to'g'ri ish o'rinlarini yaratishga aylanmasligi yoki boshqa iqtisodiy omillar bilan qoplanishi mumkinligini anglatadi.

Qimmatli qog'ozlar bozori iqtisodiy o'sishda hal qiluvchi rol o'ynaydi va bilvosita aholi daromadlariga quyidagi yo'llar bilan ta'sir qiladi.

2-jadval¹⁰.

Tadqiqot ishimizni statistika tahlil bo'limida biz fond bozorlarining umumiy hajmi va aholi daromadlarining hajmini oldik. Statistika ma'lumotlariga ko'ra, 2017 yilda fond bozorlarining bir kunlik aylanma mablag'i hajmi 324,600 million so'mni tashkil qilgan. Xususan, aholi daromadlari hajmi 197,962.4 million so'mni tashkil etgan. 2023 yilga

kelib esa fond bozorlari hajmi 1,354,100 million so'm va aholi daromadlari 634,797 so'mni tashkil etgan. Shuni ta'kidlash kerakki, so'nggi yillarda O'zbekiston fond bozorlari hajmi va aholi daromadlaridan tushgan daromad o'tgan yildagilarga nisbatan yuqori ko'rsatkichlarni qayd etgan (2-jadval).

Kapitalni taqsimlash	O'sib borayotgan fond bozori kompaniyalarga kengayish uchun mablag' to'plashga imkon beradi, bu esa samaradorlikni oshirishga va yuqori daromadga olib keladi.
Boyluk ta'siri	Yuqori aksiyalarni baholash investorlarning boyligini oshiradi, iste'molni oshiradi va iqtisodiy o'sishni yanada kuchaytiradi.
Iqtisodiy ko'rsatkichlar	Fond bozori umumiy iqtisodiy salomatlikni aks ettirar ekan, uning o'sishi aholi uchun daromad o'sishi uchun qulay muhit haqida signal beradi.

Biroq, ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, ishsizlikni kamaytirish yoki daromadlar tengsizligini har tomonlama hal qilish uchun fond bozorining o'sishi yetarli emas boshqa omillarning ham ta'siri yuqori hisoblanadi.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda ushbu muammoga yechim sifatida kompyuter savodxonligini rivojlantirish yotadi. Ushbu sohani rivojlantirishda keltirilgan PQ-1727-sonli qarordagi aholini fond bozorida ishtirogini oshirishda moliyaviy resurslardan foydalanish masalasi qo'shimcha resurs talab qilib, qisqa vaqt ichida amalga oshirish imkonsizligini qayd etib o'tish lozim. Fond bozorini rivojlantirish mavzusini tahlil qilar ekanmiz, ushbu loyiha ishini amalga oshirishda bir qator qiyinchiliklarga duch kelindi. Jumladan, ma'lumotlarni izlash va saralash davomida statistik ma'lumotlar o'rtasidagi farqlar mavjudligi sababligi yuzaga kelgan qiyinchiliklar mavjud. Loyiha ishi natijalariga ko'ra hukumat miqyosida bir qator ishlarni amalga oshirish lozim: Aholi o'rtasida fond bozoriga ishonch yuzasidan davra suhbatlari, targ'ibotlar va o'quv seminar-treninglar tashkil etish lozim; Aholi o'rtasida fond bozorida ishtirokni oshirish uchun moliyaviy rag'bat tizimini joriy etish lozim. Keyingi loyiha ishlar fond bozorining aholi o'rtasida keng targ'ib qilish mavzusiga qaratilishi lozim. Ushbu yo'nalishda bir qator savollar ochiqliciga qolmoqda. Adabiyotlar tahlilida keltirilgan. (2023) A.A.Nurmuxamedov, B.I.Nurmuxamedova. Fond bozorining rivojlanishi bevosita iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish siyosatiga bog'liq, ammo rivojlanayotgan mamlakatlar har doim ham to'g'ri va malakali siyosat olib boravermaydi. Zamonaviy sharoitda mamlakatning iqtisodiy o'sishi ushbu iqtisodiyot tovar va moliya

bozorlarining jahon bozorlariga dinamik ravishda integratsiyalashuviga bevosita bog'liq bo'lib, bu o'z navbatida bozorlarni erkinlashtirishni talab etadi. Biroq moliya sektorini erkinlashtirish bozor riski (tavakkalchiligi) ko'lamini hisobga olgan holda mutanosib ketma-ketlikda amalga oshirilishi lozim.

Qimmatli qog'ozlar bozori iqtisodiy o'sish uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi, korxonalar uchun kapitalni jalb qilish, operatsiyalarni kengaytirish va samaradorlikni oshirish uchun platforma taklif etadi. Taqdim etilgan ma'lumotlarning tahlili fond bozori qiymatining ham, aholining umumiy daromadining ham aniq o'sish tendensiyasini ko'rsatadi, bu fond bozori o'sishi va iqtisodiy farovonlik o'rtasidagi ijobiy bog'liqlikni ko'rsatadi. Shu bilan birga, ma'lumotlar ishsizlik darajasining sezilarli yaxshilanmaganligi kabi muayyan muammolarni ham ta'kidlanadi. Bu shuni ko'rsatadiki, fond bozori umumiy boyluk yaratish va daromadlarning o'sishiga hissa qo'shsa-da, uning foydalari aholining barcha qatlamlariga teng taqsimlanmasligi mumkin.

Takliflar. Ishtirok etishni rag'batlantirish. Imtiyozlar aholining katta qismiga yetib borishini ta'minlash uchun moliyaviy savodxonlikni va fond bozorida kengroq ishtirok etishni rag'batlantirish. Investitsiyalarni ish o'rinlarini yaratishga bog'lash. Korxonalarni ish o'rinlari yaratadigan va keng iqtisodiyotga foyda keltiradigan sohalarga sarmoya kiritishni rag'batlantirish. Tarkibiy muammolarni hal qilish. Ishsizlikka yo'naltirilgan va daromadlarni adolatli taqsimlashni qo'llab-quvvatlaydigan siyosatga e'tibor qarating.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. <https://lex.uz/docs/-2013889> O'zbekiston Respublikasi rasmiy konstitutsiya veb sayti asosida.
2. <https://stat.uz> O'zbekistonning rasmiy statistika veb sayti asosida.

3. <https://uzse.uz> O'zbekistonning rasmiy fond bozorining ma'lumotlari veb sayti asosida.

4. Mishkin, F. S. (2021), The Economics of Money, Banking, and Financial Markets.

¹⁰ O'zbekiston Respublikasi rasmiy statistika qo'mitasi ma'lumotlar asosida

5. Ross, S. A., Westerfield, R. W., & Jaffe, J. (2018), Corporate Finance.
6. Levine, R. (2005), Finance and Growth: Theory, Evidence, and Mechanisms.
7. World Bank (2020), The Role of Capital Markets in Economic Growth.
8. OECD (2021), Financial Markets and Income Inequality.
9. International Journal of Economics and Financial Issues Vol. 3, No. 4, 2013, pp.788-798
10. Arab Journal of Administration, Arab Administrative Development Organization, Volume 32, No. 1, June 2012, pp: 177-197
11. What drives stock market participation? The role of institutional, traditional, and behavioral factors (2023) Journal of Banking & Finance Volume 148, March 2023, 106743
12. Najeb M.H. Masoud (2013) The Impact of Stock Market Performance upon Economic Growth, International Journal of Economics and Financial Issues, Vol. 3, No. 4, 2013, pp.788-798 ISSN: 2146-4138.
13. Fond bozori rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari va iqtisodiy o'sish bilan bog'liqligi (2023) "Science and Education" Scientific Journal / Impact Factor 3.848 March 2023 / Volume 4 Issue 3
14. Fond bozorini rivojlantirish orqali iqtisodiy taraqqiyotga erishish yo'llari (2023) "Science and Education" Scientific Journal / Impact Factor 3.848 May 2023 / Volume 4 Issue 5
15. Fond bozori rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari va iqtisodiy o'sish bilan bog'liqligi (2023) iqtisodiy taraqqiyot va tahlil ilmiy elektron jurnal ISON -MAY, 2023 64-69-sahifalar
16. Mamlakatimizda fond bozorini takomillashtirish va uning investitsiyalarni jalb qilishdagi rolini oshirish imkoniyatlari (2023) innovatsion tadqiqotlar akademiyasi.